

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)

Postbus 291
3700 AG ZEIST

2020014176

Datum 24 maart 2020
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet
Geschil over vergoeding van mondzorg als bedoeld de
zorgverzekering Menzis Basis

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

Zaaknummer
2020011198

Onze referentie
2020014176

Uw referentie
201901897

Uw brief van
2 maart 2020

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 2 maart 2020 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van het aanbrengen van drie implantaten.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster is in 2017 gediagnosticeerd met het syndroom van Sjögren. De behandelend kaakchirurg heeft eind 2018 ten behoeve van verzoekster een aanvraag ingediend bij verweerder voor het aanbrengen van drie implantaten. De kaakchirurg verklaart dat bij verzoekster vier elementen ontbreken, te weten de 16, 17, 24 en 26.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van het aanbrengen van drie implantaten afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat verzoeker geen indicatie heeft tot bijzondere tandheelkundige hulp.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Juridisch kader

Volgens de Zvw wordt tandheelkundige zorg voor volwassen verzekerden niet vergoed vanuit de basisverzekering. Dit is slechts anders bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. De bijzondere tandheelkundige hulp is beschreven in het eerste lid van artikel 2.7 Besluit zorgverzekering (Bzv). Een indicatie tot bijzondere tandhulp kan slechts voorkomen in drie gevallen:

Datum
24 maart 2020

Onze referentie
2020014176

- a) bij een ernstige ontwikkelingsstoornis, een groeistoornis of een verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel;
- b) als de verzekerde een niet-tandheelkundige lichamelijke of geestelijke aandoening heeft en de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad.
- c) als een medische behandeling zonder de mondzorg onvoldoende resultaat heeft en de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad.

In het geval van verzoekster dient er getoetst te worden aan sub b. Sub b ziet op een aandoening die niet tandheelkundig is, zoals bijvoorbeeld het syndroom van Sjögren, en door de aandoening of behandeling van deze aandoening het gebit dermate verslechterd is, dat er geen tandheelkundige functie is of kan worden behouden of verworven gelijkwaardig aan die welke de verzekerde zou hebben gehad als hij de aandoening niet zou gehad.

Kortom: als de ziekte of aandoening zich niet had voorgedaan, was de tandheelkundige hulp ook niet nodig geweest.

Daarnaast staat in de wet dat de hulp noodzakelijk moet zijn om een tandheelkundige functie te behouden, *"gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet had voorgedaan"*. Dit wordt het maatmanbeginsel genoemd. Schade aan het gebit die is ontstaan door de aandoening of behandeling kan in het kader van de bijzondere tandheelkunde worden hersteld (dit valt dan onder de aanspraak op grond van sub b). Schade die al vóór de aandoening of behandeling aanwezig was kan niet in dit kader worden hersteld.

Tandheelkundige beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een tandheelkundige beoordeling voorgelegd aan zijn tandheelkundig adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Het gaat om een aanvraag bij een volwassen verzekerde voor drie implantaatgedragen kronen ter vervanging van ontbrekende gebitselementen. Verzoekster lijdt aan het syndroom van Sjögren en zou een uitneembare voorziening niet kunnen verdragen.

Het syndroom van Sjögren leidt onder andere tot een droge mond. Dit kan een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp opleveren krachtens artikel 2.7 lid 1 sub b Bzv. Daartoe moet sprake zijn van een niet tandheelkundige aandoening die de bijzondere hulp noodzakelijk maakt om een tandheelkundige functie te verwerven die gelijkwaardig is aan die van iemand zonder deze aandoening. In het geval van verzoekster is niet aannemelijk dat het verlies van de betreffende gebitselementen is veroorzaakt door het syndroom van Sjögren. De te beantwoorden vraag luidt: is een meer ingrijpende behandeling ter vervanging van de ontbrekende elementen (implantaten in plaats van een uitneembare voorziening) noodzakelijk vanwege deze aandoening? In dat geval vallen de meerkosten van de implantaatbehandeling onder de aanspraak bijzondere tandheelkunde.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
24 maart 2020

Onze referentie
2020014176

Het Zorginstituut heeft d.d. 9 maart 2020 een literatuursearch uitgevoerd in PubMed.¹ De gevonden wetenschappelijke publicaties leverde geen aanwijzingen op voor complicaties bij het dragen van een volledige gebitsprothese bij patiënten met een droge mond. Er kan daarom niet geconcludeerd worden dat verzoekster een indicatie heeft tot bijzondere tandheelkundige hulp.

Conclusie

Verzoekster kan geen aanspraak maken op vergoeding van de gevraagde tandheelkundige behandeling ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg

¹ Daarbij zijn de volgende zoektermen gebruikt: ("Dental Implantation"[Mesh] OR "Dental Prosthesis"[Mesh] OR "Dental Implants"[Mesh])

AND
"Xerostomia"[Mesh]
Filter: Systematic reviews

Specifieker:
("Dental Implantation"[Mesh] OR "Dental Prosthesis"[Mesh] OR "Dental Implants"[Mesh])
AND
"Sjogren's Syndrome"[Mesh]
Resultaat: 50 referenties

In process
(denture OR implant*) AND ("hyposalivation" OR "xerostomia" OR "dry mouth" OR sjögren*)
Resultaat: 54 referenties

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)

Postbus 291
3700 AG ZEIST

2020053294

Datum 10 december 2020
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet
Geschil over vergoeding van mondzorg als bedoeld de
zorgverzekering Menzis Basis

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

Zaaknummer
2020011198

Onze referentie
2020053294

Uw referentie
201901897

Uw brieven van
2 maart en 23 november 2020

Geachte mevrouw

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting ontvangen.

Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Naar aanleiding van uw vraag met betrekking tot de uitspraak van de Rechtbank Maastricht van 20 november 2003 merkt het Zorginstituut het volgende op.¹ Het gaat in deze zaak om toepassing van artikel 2.7 lid 1, aanhef en sub b van het Besluit zorgverzekering. Een verzekerde met een bepaalde medische aandoening aanspraak heeft niet per definitie recht op vergoeding van alle geïndiceerde tandheelkundige hulp. De verzekerde moet tevens de bijzondere tandheelkundige hulp nodig hebben om een vergelijkbare tandheelkundige functie te behouden als die van iemand zonder de betreffende aandoening. In de aangehaalde uitspraak van de rechtbank ging het om vervanging van enkele ontbrekende kiezen die verloren zijn gegaan vanwege parodontaal verval. De deskundige ziet geen verband tussen de medische aandoening (ziekte van Sjögren) en het verlies van de kiezen, maar meent wel dat de voorgestelde behandeling met implantaatgedragen kronen tandheelkundig de beste oplossing is. Dat is echter niet de te beantwoorden vraag. De vraag luidt, of de medische aandoening het noodzakelijk maakt om extra hulp, namelijk implantaatgedragen kronen in plaats van een uitneembare prothetische voorziening, te verstrekken. Bij een verzekerde zonder de aandoening komt een prothetische voorziening voor eigen rekening.

¹ Rechtbank Maastricht van 20 november 2003, nr. AWB 03/620, RZA 2004, 13

De meerkosten van implantaatgedragen kronen zouden dan onder de aanspraak op bijzondere tandheelkundige hulp kunnen vallen. Op basis van de literatuurstudie kan niet worden aangetoond dat een uitneembare prothetische voorziening niet kan worden verdragen vanwege de aandoening. Er kan daarom niet geconcludeerd worden dat implantaatgedragen kronen noodzakelijk zijn in het geval van verzoekster.

Het Zorginstituut heeft in het voorlopig advies enkel opgemerkt dat in het geval van verzoekster niet aannemelijk is dat het verlies van de betreffende gebitselementen is veroorzaakt door het syndroom van Sjögren. Het Zorginstituut heeft hier verder geen gevolg aan verbonden in de conclusie van het advies.

De uitgevoerde literatuursearch ziet op volledige en partiële gebitsprotheses. Er zijn verschillende brede zoektermen gebruikt. De gevonden wetenschappelijke publicaties leverde geen aanwijzingen op voor complicaties bij het dragen van een gebitsprothese (partieel en volledig) bij patiënten met een droge mond. Er kan daarom niet geconcludeerd worden dat verzoekster een indicatie heeft tot bijzondere tandheelkundige hulp.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg a.i.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
10 december 2020

Onze referentie
2020053294